

Handläggare
Peter Hurtig
Telefon: 08-50801255

Till
Järva stadsdelsnämnd
2026-01-29

Yttrande över revisionsrapport nummer 6/2025, Trygghet på fritidsgårdar

Yttrande över revisionsrapport

Förvaltningens förslag till beslut

Järva stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens yttrande över revisionskontorets rapport nummer 6/2025, Trygghet på fritidsgårdar och överlämnar det till revisionskontoret.

Sammanfattning

Revisionskontoret har granskat trygghetsarbetet på fritidsgårdar och bedömer Järva stadsdelsnämnds arbete som i huvudsak ändamålsenligt, men med behov av utveckling. Huvudkritiken rör brister i dokumentationen av registerkontroller vid rekrytering samt avsaknaden av praktiska övningar för in- och utrymning vid allvarliga incidenter. Vidare måste Järva förbättra uppföljningen av orosanmälningar och åtgärda brister i uppföljningen av fritidsgårdar i annan regi gällande registerkontroller och personalens kompetens.

Förvaltningen kommer under 2026 genomföra ett förbättringsarbete som möter samtliga brister. För att säkerställa registerkontroller införs nya kontrollaktiviteter med tydligare ansvar för enhetschefer och uppföljning av områdeschefer, kompletterat med stickprov av HR-enheten. Rekryteringsprocessen inkluderas även i internkontrollplanen för 2026. För det förebyggande arbetet kommer årliga praktiska övningar för in- och utrymning att genomföras.

Förvaltningen kommer också att utveckla rutiner för att kunna följa upp orosanmälningar per verksamhet, vilket ska ligga till grund för riktade utbildningsinsatser om anmälningsplikten. Slutligen har nya rutiner skapats för att säkerställa att fritidsgårdar i annan regi uppfyller krav på registerkontroller och utbildningsnivå, inklusive att personal och chefer från entreprenaden bjuds in till gemensamma utbildningsinsatser.

Bakgrund

Revisionskontoret har genomfört en revision som granskat trygghetsarbetet på fritidsgårdar. Järva stadsdelsförvaltning ingår i revisionens analys. Järva stadsdelsnämnd har ombetts yttra sig över slutsatserna i rapporten.

Ärendet

Revisionskontoret har granskat hur kulturnämnden och stadsdelsnämnderna Järva, Södermalm och Hässelby-Vällingby arbetar för att fritidsgårdar ska vara trygga miljöer för barn och unga att vistas i. Revisionskontoret bedömer att nämnderna i huvudsak har ett ändamålsenligt arbete. Granskningen visar på Järva stadsdelsnämnd behöver utveckla följande delar i arbetet för att skapa trygga miljöer för barn och unga:

Revisionens granskning visar att Järva stadsdelsförvaltning har dokumenterade rutiner för registerkontroller, men att dessa ofta saknas i personalakterna, varför kontroll och dokumentation behöver säkerställas vid rekrytering till fritidsgårdar.

Inom det förebyggande trygghetsarbetet finns etablerade rutiner för trivsel och hantering av hotfulla situationer, men övningar för in- och utrymning vid allvarliga incidenter har inte genomförts.

Revisionen betonar även behovet av att följa upp antalet orosanmälningar och vilka verksamheter som anmäler, för att kunna identifiera behov av riktade informations- och utbildningsinsatser kring anmälningsplikten.

För fritidsgårdar i annan regi konstateras brister i uppföljningen, bland annat gällande dokumentation av registerkontroller samt kunskap om personalens utbildning och kompetens. Detta bedöms som centralt för att säkerställa trygga verksamheter och är ett område som behöver utvecklas.

Ärendets beredning

Avdelningen för främjande och förebyggande sociala insatser

Jämställdhets- funktionshinder- och barnrättsanalys

Förvaltningens åtgärdsplan avseende trygghet på fritidsgårdar uppvisar ett tydligt barnrättsperspektiv genom konkreta förbättringar av registerkontroller, praktiska säkerhetsövningar och utvecklad uppföljning av orosanmälningar. Åtgärderna kommer som en konsekvens skydda barn och ungas rätt till trygghet enligt barnkonventionen.

För att stärka trygghetsarbetet ytterligare kommer förvaltningen fortsätta det pågående arbetet med att fånga upp barn och ungas perspektiv om trygghet och utifrån olika perspektiv. En intersektionell analys som undersöker hur trygghet upplevs olika beroende på kön, funktionalitet, etnicitet och andra faktorer kommer därför att prioriteras i verksamheterna. Ett särskilt fokus kommer vidare finnas på att säkerställa att de planerade utrymningsövningarna utformas inkluderande för barn med funktionsnedsättning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utifrån revisionens rekommendationer har förvaltningen tagit fram åtgärder som redovisas i yttrandet. Nedan anges initialt revisionens slutsats samt förvaltningens kommentarer och inplanerade åtgärder

Registerkontroller vid rekrytering

Revisorerna summerar analysen på följande sätt: Järva stadsdelsförvaltning har i enlighet med granskningen dokumenterade rutiner för hanteringen av registerkontroller. I majoriteten av de personalakter som granskats av revisionen fanns emellertid ingen dokumentation av att registerkontroller genomförts.

Förvaltningen begär alltid att få utdrag från polisregistret i samband med anställning av personal på fritidsgårdar. Revisionen har emellertid påpekat brister i dokumentationen av detta arbete vilket föranlett en intern översyn och inplanering av flera åtgärder.

Avdelningen som ansvarar för fritidsgårdarna har tagit fram interna kontrollaktiviteter inom ramen för Väsentlighets- och riskanalysen (VoR). Dessa aktiviteter tydliggör ansvaret hos den enskilde enhetschefen att genomföra kontroller av utdraget från polisens belastningsregister i enlighet med gällande rutiner, men också, att kontrollen dokumenteras. Vidare har avdelningen valt att lägga ett ansvar på områdescheferna i att följa upp och kontrollera att enhetschef utfört registerkontrollerna, dessa kontroller kommer också dokumenteras. Vidare kommer en slumpmässig kontroll av registerkontrollerna utföras av förvaltningens HR-enhet i samarbete med ansvarig avdelning.

Utöver detta har nämnden beslutat att i internkontroll år 2026 ha med huvudprocessen rekrytering och delprocess verifiering som en del av internkontrollplanen. I internkontrollarbetet kommer avdelningen för HR att kontrollera checklistan för verifiering har följts vid nyrekryteringar inom verksamheterna fritid och Framtidens hus samt ytterligare två verksamheter inom förvaltningen.

Förebyggande trygghetsarbete

Revisionskontoret konstaterar att rutiner finns för att skapa trivsel och för att förebygga och hantera hotfulla situationer. Rutinerna för inrymning och utrymning vid allvarliga incidenter har dock inte övats konstaterar granskningen.

Förvaltningen har utifrån revisionens granskning men också utifrån dialog i samband med tidigare väsentlighets- och riskanalys konstaterat att fritidsgårdspersonal och enhetschefer behöver praktisk övning avseende in- och utrymning vid hotfulla situationer eller allvarliga incidenter. Dialogerna har lett fram till att förvaltningens internkontrollplan innehåller aktiviteter i linje med det som revisorerna efterfrågar. Minst en gång om året kommer praktiska övningar samt genomgångar av både hot- och våldssituationer och av in- och utrymningsmoment genomföras. I detta arbete ingår även att ta fram gemensamma utbildningsinsatser som avser att stärka säkerhetsarbetet.

Uppmärksamma barn och unga i behov av stöd samt anmäla oro

Revisionskontoret ser ett behov av att stadsdelsnämnderna följer antalet orosanmälningar och vilken verksamhet som anmäler i syfte att identifiera behov av informations-/utbildningsinsatser om anmälningsplikten.

Förvaltningen har i verksamhetsplanen för 2026 valt att prioritera fortsatta insatser som ska stärka kunskapen om socialtjänstens uppdrag inom fritidsverksamheterna för att möjliggöra tidig upptäckt av barn och unga i riskzon för destruktivt beteende eller som på annat sätt misstänks fara illa. Förvaltningen kommer vidare att utveckla en strategisk samverkan mellan fritiden och nämndens förebyggande verksamheter i syfte att öka kompetensen om risk- och skyddsfaktorer. Vidare kommer förebyggande socialtjänst, parklekar och Framtidens hus utveckla och testa gemensamma arbetssätt, vilket kommer vara en del i att socialtjänsten ska finnas tillgänglig på andra arenor och nå ut med tidiga insatser.

Avseende orosanmälningar kommer förvaltningen utifrån revisionens granskning att ta fram rutiner som gör att det går att följa vilka verksamheter som anmäler oro och hur många orosanmälningar som kommer från en viss verksamhet. Detta kan på sikt skapa ett underlag som pekar ut eventuella behov om utbildnings- eller informationsinsatser avseende anmälningsplikten.

Fritidsgårdar i annan regi

Revisorerna summerar analysen på följande sätt:

Södermalm och Järva stadsdelsnämnder behöver förbättra uppföljningen av fritidsgårdar som bedrivs i annan regi. Bland annat

behöver nämnderna säkerställa att kontroller ur Polismyndighetens belastningsregister genomförs och dokumenteras. Vidare saknas information om medarbetarnas utbildningsnivå och kompetens för att förebygga och hantera hotfulla incidenter. Revisionskontoret anser att det är ett område som behöver utvecklas, då medarbetarna är centrala i att skapa trygga fritidsgårdar.

Förvaltningen har under 2025 skapat rutiner som säkerställer att information om pågående nyanställningar nås av förvaltningen innan rekrytering genomförs samt att registerkontroller utförts innan anställning genomförs. Förvaltningen kommer i och med de nya rutinerna säkerställa att medarbetare som anställs också når upp till uppställda utbildningskrav. Vidare kommer förvaltningen bjuda in chefer och personal från entreprenaden till att genomgå utbildningar som stärker deras förmåga att förebygga och hantera hotfulla situationer.

Toni Mellblom
Stadsdelsdirektör
Järva stadsdelsförvaltning

Sofia Björkvall
Avdelningschef
Järva stadsdelsförvaltning

Bilaga

Revisionsrapport nummer 6/2025, Trygghet på fritidsgårdar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Toni Mellblom, Stadsdelsdirektör	2026-01-15
Sofia Björkvall, Avdelningschef	2026-01-15